

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus De Obligationibus Specialibus Certorum Statuum, De
Sacramentis In Genere, Et In Specie, Et De Censuris Et Irregularitatibus

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, MDXXXIV.

VD18 90392167

Q. 7. Ad quid tenentur Episcopi, Parochi, & ii quibus animarum cura
incumbit?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41032

Q 7. *Ad quid tenentur Episcopi, Parochi, & ii quibus animarum cura incumbit?*

Resp. I. Hi tenentur generatim jure divino residere, & per se Officium suum rectè præstare, oves sibi creditas verbo, exemplo & Sacramentis pascendo, eorum salutem ac utilitatem spirituales procurando, & peccata ac scandala, quantum possunt, impediendo. Est communis. Prob. I. Ex Ezech. 34. *Væ, Pastoribus Israël, qui pascebant semetipsos: nonne greges à Pastoribus pascentur? ... Greges meus non pascebant, &c.* & ex I. Pet. 5. *Pascite qui in vobis est gregem Dei; providentes spontaneè secundùm Deum... Forma facti gregis ex animo.* 2. Ex Trid. sess. 23. c. 1. *Cum præcepto divino mandatum sit omnibus, quibus cura animarum commissa est, oves suas agnoscere, pro his Sacrificium offerre, verbique divini Prædicatione, Sacramentorum administratione, ac bonorum omnium operum exemplo pascere, pauperum, aliarumque miserabilium personarum curam paternam gerere, & in cætera munia Pastoralia incumbere: quæ omnia nequaquam ab iis præstari & impleri possunt, qui gregi suo non invigilant, neque assistunt...* S. Synodus eos admonet & hortatur, ut divinorum præceptorum memores, factique forma gregis, in judicio & veritate pascant & regant... *Declarat omnes... obligari ad personalem in sua Ecclesia vel Diœcesi residentiam, ubi injuncto sibi Officio defungi teneantur, neque abesse posse nisi ex causis infra-scriptis, &c.* Eadem omnino etiam quoad culpam,

culpam, amissionem fructuum & pœnas de curatis inferioribus, & aliis quibuscumque, qui Beneficium aliquod Ecclesiasticum curam animarum habens obtinent, S. Synodus declarat & decernit, &c. 3. Quia quicumque accipit aliquod Officium præsertim cum emolumento, obligat suam personam ad proprias illius functiones, taciteque promittit se illas obiturum quantum res feret; nec aliter ei committitur officium. Neque sufficit, quod suum officium præstet per alios, nisi necessitas vel majus bonum commune cogat eum ad tempus abesse: nam rectæ rationi repugnat, ut quis officium, præsertim cum emolumentis habeat, & onus illius in alium transferat. Deinde Pastorale munus est per se personale, nam is constituitur Pastor, cujus cura, diligentia & industria electa est ad Pastoralia munera ob-eunda. His adde Jus Canonicum tit. *de Cleric. non resid.*

Hinc Episcopi & Parochi peccant mortaliter contra jus divinum naturale, ideóque indispensable, si notabili tempore sine gravi & justa causa absint. Quod si justa absentiae causa subsit, tenentur per alium idoneum gregi suo sufficienter providere. Circa hoc utrumque, Conc. Trid. ibid. eorum conscientias onerat proposito Dei timore; & justas absentiae causas exponit, quæ sunt *Christiana charitas, urgens necessitas, debita obedientia, & evidens Ecclesie vel Reip. utilitas.*

Porrò

Porro residentia est personalis praesentia in loco Beneficii ad debitum Officium ibi praestandum. Quamvis autem omnia Beneficia etiam de jure communi & ex primæva sui institutione residentiam requirant: possunt tamen aliqua simplicia eam non exigere vel ex fundatione, vel consuetudine rationabili, ut cum Beneficia illa non habent sufficientes redditus ad sustentandum Beneficiarium, qui proinde cogitur alibi manere, ut habeat unde vivat.

Not. Provisi de Beneficio curam animarum habente, vel de Canonatu, tenentur publicam fidei professionem facere, alioquin fructus suos non faciunt, ex Trident. sess. 24. c. 12.

Resp. II. Speciatim de Parochis, tenentur.

1. Habere scientiam competentem, & sufficientem ad rectè dirigendas oves suas in rebus ad salutem pertinentibus; ideòque scire dogmata fidei, & Theologiam moralem, item Scripturas sacras & Canones, & statuta propria suæ Diocesis. *Sciant igitur Sacerdotes Scripturas sanctas, & Canones, ut omne opus eorum in Prædicatione & Doctrina consistat, atque edificent cunctos tam fidei scientia, quam operum disciplina.* c. 1. dist. 38. ex Conc. Tolet. 2. Constantanter residere in sua Parochia, ex Trid. cit.
3. Pro ovibus orare & Sacrificium offerre, & quidem juxta *Toletum, Fagnan. Gavant. & alios.* iis applicare Missam diebus Festis ac Dominicis;

cis; quia Trident. dicit simpliciter teneri pro
 ovibus suis Sacrificium offerre, quod indicat
 specialem applicationem, & obligationem
 diversam ab ea, quàm habent singuli Sacerdo-
 tes applicandi fructum omnibus fidelibus. Et
 Conc. Mediolan. 4. à sede Apostolica appro-
 batum prohibet Curatis ne diebus Dominicis
 & aliis, quibus pro populo celebrare tenen-
 tur, aliud suscipiant Missarum celebrandarum
 onus. *Ita Fagnan.* Item S. Congregatio Car-
 dinalium apud Gavant. & Barbosam declara-
 vit non posse Parochum accipere stipendium
 pro Missa iis diebus, quibus tenetur ex Officio
 celebrare in sua Parochia, nempe diebus Festis
 ac Dominicis. Deinde Parochus accipit à
 suis ovibus sustentationem, ut sua munia pos-
 sit obire, & Missas his diebus celebret, non
 aliis profectò applicandas. — 4. Populum fre-
 quenter, ut diebus saltem Dominicis neces-
 saria ad salutem docere, & Doctrinam
 Christianam explicare, eumque ad virtutes ac
 vitam Christianam adhortari per se, si possint,
 vel per alios idoneos, si legitime impediti fue-
 rint: ita ut omnes facillè quæ ad salutem con-
 sequendam necessaria sunt, scire possint, ex
 Trid. sess. 5. c. 2. & sess. 24. c. 4. ubi mandat
 Episcopis ut saltem Dominicis & aliis diebus
 Festis pueros in singulis Parochiis Doctrinam
 Christianam doceri curent. Hinc Bonacina
 ait. *Parochum mortaliter peccare, si uno conti-*

nno

nuo mense integro, aut etiamsi duobus vel tribus mensibus totius anni discontinuis non concionetur: quia hæc videtur materia gravis non solum secundum se, sed etiam respectivè. 5. Sacramenta suis Parochianis ministrare quoties ea rationabiliter petunt, vel alium idoneum providere: nam ex Officio tenentur oves suas pascere, ordinaria media salutis à Christo instituta præbere, suorum utilitatem spiritualem procurare, & præstare ea omnia quæ Pastoris sunt; inter quæ præcipuum est Sacramenta ministrare & necessaria ad salutem docere; & sub hoc onere accipiunt stipendium sustentationis. 6. Peccata corrigere præsertim publica, & scandala tollere vel per se si possunt, vel ea deferendo Episcopo, si publica sint, & omnes peccati occasiones quantum fieri potest avertere, ideòque inquirere peccata publica: item scire an singuli Sacramenta debita in Paschate suscipiant, & Sacrum diebus Festis audiant, &c. 7. Magnam & peculiarem curam habere pauperum, & providere ne ob inopinam à justitia deflectant, eorum necessitates inquirere, iisque quantum possunt subvenire, ex Trid. sup. nam iis sunt loco parentum, & ad hoc specialius obligantur, quàm alii. Item pauperes sepelire, etiam sine ullo stipendio, & pro eorum salute orare. 8. Nullos Matrimonio conjugere, nisi sufficienter peritos rerum fidei, & præceptorum Dei ac Ecclesiæ. Ideòque horum ignaros prius docere: quia illi postea
illa

ista liberos suos edocere tenentur. 9. Invigilare ut Ludi - Magister rectè fungatur officio, pueros Doctrinam Christianam doceat, bonisque moribus imbuat verbo & exemplo. 10. Frequenter visitare infirmos, etiamsi Sacramentis sint muniti: quia quo vicinior est mors, eo majus salutis periculum ingruit à Dæmone, & major est corporis ac animi infirmitas: ergo tunc maximè suorum salutem providere debent. 11. Servare Statuta Diœcesis, & curare ut à suis servantur: nam obligant in conscientia, cum sint lata à superiore habente potestatem præcipiendi & ferendi leges. 12. Tenentur ex justitia, etiam cum certo vitæ periculo, ovibus suis subvenire non solum in extrema, sed etiam in gravi eorum necessitate spiritali, ex Joan. 10. *Bonus Pastor animam suam dat pro ovibus suis*: nam ratione officii ad amplius obligantur, quàm extranei Sacerdotes, qui cum periculo mortis tenentur proximo subvenire in extrema. Hinc juxta omnes Parochus tenentur suis peste laborantibus Sacramenta, præsertim Pœnitentiam, ministrare per se, vel per alium idoneum, nisi Episcopus jubeat ut ipsemet ministret: quamvis enim salutis suæ absolutè providere possint per actum perfectæ contritionis, tamen quia talis actus difficilis est; censentur esse in necessitate gravi. Et S. Congregatio apud Fagnan. approbante Gregorio XIII. censuit Parochos tempore pestis teneri omnino residere in suis Ecclesiis,

clesiis, & per se vel per alium idoneum ministrare peste infectis Baptismum & Pœnitentiam. Id tamen possunt per alium idoneum ob majorem utilitatem Parochiæ, ut ipsi sanis prodesse possint, & erga illos officio Pastoris fungi. Idem dic de Superioribus regularium. 13. Denique omnium bonorum operum ac virtutum exempla præbere, ex Trid. sup. & ex ad Tit. 2. *In omnibus te ipsum præbe exemplum bonorum operum.* Quo virtutis amorem & vitii odium ac fugam suis efficacius ingenerent, scientes, quod pro animabus illorum rationem sint reddituri, *ad Heb. 13.* Igitur vitam suam ita instituant, ut quod verbis populum docent, ipsi opere confirmant, ac veluti in imagine ostendant, *forma facti gregis ex animo.*

Sed quantum temporis absentia sine causa justa ad mortale sufficit?

Resp. Cabassut. l. 5. Jur. Can. c. 1. docet absentiam 15. dierum intra annum non esse mortalem, modo relinquatur idoneus substitutus. Sed num pauciores sufficiant, alii viderint. Possunt autem Parochi ob certas causas justas & necessarias, sed prius (ut statuit Trident.) per Episcopum cognitatas & probatas abesse sine culpa, relicto Vicario idoneo ab Episcopo approbato.